

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LII. — Wydana i rozesłana dnia 1 października 1884.

163.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 16 września 1884,
dozwalające używania wyskokomierza A. M. Beschornera w gorzelniach opłacających podatek
podług wyrobu i podające do wiadomości opis tegoż z rysunkiem i przepisem używania.

W porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu i odnośnie do rozporządzeń ministerstwa skarbu z dnia 25 maja 1884 i z dnia 1 lipca 1884 (Dz. u. p. Nr. 78 i 113), pozwala się, aby gorzelnie opodatkowane podług wyrobu, używały do kontroli podatkowej, poczynawszy od 1 października 1884, gdy ustawa z dnia 19 maja 1884 (Dz. u. p. Nr. 63) nabędzie mocy, wyskokomierza A. M. Beschornera, urządzonego podług dołączonego tutaj przepisu, z zachowaniem zasad przepisu używania, poniżej zamieszczonego.

Dunajewski r. w.

A. Opis

wyskokomierza A. M. Beschornera przeznaczonego do używania w gorzelniach opłacających podatek podług wyrobu.

Główne części składowe tego wyskokomierza, na dołączonej rycinie wyobrażonego, są następujące:

1. skrzynia zewnętrzna na wszystkie części przyrządu;
2. stągiewka alkoholometru;
3. bęben mierniczy główny z liczydłem;
4. przyrządy do kontroli spoczynku bębna mierniczego głównego, jakoto:
 - a) bęben zasobowy z liczydłem;
 - b) dzwonek sygnałowy;
 - c) tarcza sygnałowa;
5. szczególne przyrządy bezpieczeństwa.

Każdy przyrząd opatrzone jest firmą i liczbą bieżącą.

Tą samą liczbą opatrzone są wszystkie główne i większe części składowe.

1. Skrzynia zewnętrzna.

Skrzynia zewnętrzna *A* (Fig. 1, 2, 3, 4 i 5) składa się ze ścian bocznych z kutego żelaza, silnie wzmocnionych, połączonych ściśle z podziurkowanym spodkiem, który jest z lanego żelaza.

Pokrywa skrzyni przystaje szczelnie do ścian skrzyni za pomocą podwójnej zakładki u brzegów i tworzy nad stągiewką alkoholometru baniaste sklepienie.

Banię zamyka z przodu grube szkło, przez które można obserwować alkoholometr, tudzież przyrząd do kontrolowania spoczynku bębna mierniczego głównego (tarczę sygnałową), opisany pod 4, lit. *c*.

Do zamknięcia skrzyni przy pokrywie służą po dwa pręty a i a_1 (Fig. 1), w kształcie litery *u* zgięte, urządzone do położenia na nich zamknięcia urzędowego, schodzące się po nad temże.

Podziurkowany spodek ma po czterech rogach nóżki α_2 (Fig. 1, 2, 3, 4 i 5), opatrzone dziurkami na śruby, za pomocą których przytwierdza się skrzynię do podstawy.

2. Stągiewka alkoholometru.

Stągiewka alkoholometru *B* (Fig. 1, 3 i 14) zrobiona jest z metalu brytańskiego i składa się z dwóch przegród, z których jedna b , b_3 (Fig. 14) doprowadza wyskok do przyrządu a druga b_5 (Fig. 14) odprowadza go do bębna mierniczego.

Stągiewka alkoholometru przytwierdzona jest niewzruszenie za pomocą swojej tylnej ściany brązowej i dwóch skrzydeł bezpośrednio do tylnej ściany skrzyni a z przodu osadzona jest na wznoszącej się pionowo rurze krzyżownicy b_4 (Fig. 3, 5 i 14).

Wyskok wychodzi z rury łączącej przy b (Fig. 2, 4, 5, 14) wprost do przegrody b , b_3 (Fig. 14), stąd do rury b_1 (Fig. 14) przeznaczonej na alkoholometr i przez dziób przelewniczy do przegrody b_5 (Fig. 14), skąd dostaje się przez wiszące sitko do krzyżownicy b_4 (Fig. 3, 5 i 14) a przez nią do głównego bębna mierniczego.

Przednia część stągiewki alkoholometru daje się odjąć i zawiera przewód do tarczy sygnałowej, wzmiankowanej pod l. 4 lit. *c*.

Para i gazy mają uchodzić przez mocną kratę podwójną b_2 (Fig. 2, 4, 5 i 14) umieszczoną w tylnej ścianie stągiewki alkoholometru.

3. Główny bęben mierniczy z liczydłem.

Główny bęben mierniczy *C* (Fig. 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 15) zrobiony podobnie z metalu brytańskiego, podzielony jest ścianą na dwie równe połowy, z których każda zawiera dwie równie wielkie przegrody miernicze, tak, że cały bęben mierniczy składa się z czterech całkiem równych przegród I, II, III, IV (Fig. 6, 7, 10, 11).

Każda z tych 4 przegród mieści w sobie 5 litrów, tak, że za jednym obrotem bębna przepłynąć muszą 20 litrów.

Powietrze i gazy uchodzą małemi otworkami *u* (Fig. 6, 7, 10 i 11) znajdującymi się na bocznej ścianie bębna mierniczego.

Wyskok przypływa do środka bębna rurą b_4 (Fig. 3 i 5), na której spoczywa stągiewka alkoholometru a której część pozioma przytwierdzona jest do przedniej i tylnej ściany skrzyni przyrządu, odpływa zaś czterema otworami c_1 na obwodzie bębna (Fig. 6, 7, 8, 10, 11, 12, 15).

Oś głównego bębna mierniczego, zrobiona z odlewu twardego, przytwierdzona jest do ściany pośredniej bębna mierniczego za pomocą dwóch krzyżów mosiężnych i obraca się w łożyskach agatowych, z których jedno leży na poziomej części rury przyływowej b_1 (Fig. 3 i 5) a drugie na ścianie niecułek odpływowych.

Nad tem ostatniem łożyskiem umieszczona jest bańka z oliwą do natłuszczenia, osłonięta kapą.

Lewy koniec osi bębna połączony jest za pomocą zwory widełkowej z osią liczydła D (Fig. 3) leżącego na lewej ścianie skrzyni przyrządu.

Główny bęben mierniczy obraca się ku tylnej ścianie skrzyni przyrządu; zastawka nie pozwala mu obracać się w przeciwnym kierunku.

Liczydło ma 6 tarczy z cyframi, widzialnych od zewnątrz pod ramą metalową i nakrytych szklami.

Ponieważ każdy wylew z bębna wynosi 5 litrów, a nawet każdy pojedynczy wylew bywa oznajmiony, przeto oznajmione liczby wzrastają o 5 jednostek, z których każda oznacza jeden litr aż do 999.995.

Liczba 1,000.000 następująca bezpośrednio po 999.995 podana jest w sześciu zerach (000.000).

Przegrody bębna wypróżniają się do niecułek odpływowych E (Fig. 3, 5 i 15) zrobionych z metalu brytańskiego; z nich płynie wyskok rurą d do naczynia F (Fig. 5 i 18) a dopiero stąd rurą odpływową e (Fig. 1, 2, 3, 4, 5) wychodzi z przyrządu.

Urządzenie i działanie bębna mierniczego poznać można z rysunków (Fig. 6, 7, 10, 11) wyobrażających obie połowy bębna.

Wyskok wchodzi rurą b_1 (Fig. 3 i 5) do kwadratowego kanału średniego w bębnie mierniczym a stąd do I przegrody jednej połowy bębna. Gdy się to napełni, płynie wyskok do II przegrody drugiej połowy bębna; to sprawia, iż się bęben obraca a przegroda bezpośrednio przedtem napełniona, wypróżnia.

W podobny sposób napełniają się i wypróżniają przegrody III i IV.

4. Przyrządy do kontrolowania spoczynku głównego bębna mierniczego.

a) Bęben rezerwowy z liczydłem.

Gdyby główny bęben mierniczy z jakiegokolwiek przyczyny stanął, dolna połowa jego napełni się zwolna wyskokiem, który w końcu wchodzi szyją bębna z prawej strony do rynny t (Fig. 15) a przez nią do bębna mierniczego zasobowego G (Fig. 3).

Ten bęben mierniczy zrobiony również z metalu brytańskiego, leży z prawej strony skrzyni aparatu i opiera się z lewej strony na rurze b_1 (Fig. 3 i 5) a z prawej na niecułkach odpływowych E_2 (Fig. 4). Łoża jego osi są agatowe i każde z nich opatrzone bańką na oliwę do natłuszczenia i kapą osłoniętą.

Bęben mierniczy zasobowy jest tej samej wielkości, tak samo urządzony i tak samo działa jak główny bęben mierniczy, tylko obraca się w przeciwnym kierunku.

Prawy koniec jego osi połączony jest za pomocą zwory widełkowej z osią liczydła D_1 (Fig. 1, 2 i 3), leżącego na prawej ścianie skrzyni.

Liczydło to jest tak samo urządzone jak liczydło głównego bębna mierniczego.

Z bębna mierniczego zasobowego wylewa się wyskok do niecułek odpływowych E_2 (Fig. 4), stąd rurą d_1 (Fig. 4) do nasady F (Fig. 3, 4, 5), skąd rurą odpływową e (Fig. 1, 2, 3, 4, 5) wychodzi z wyskokomierza.

b) Sygnał dzwonkowy.

Po lewej stronie bębna mierniczego zasobowego umieszczone są 4 sztyfty i (Fig. 3 i 9), które podnosząc drążek K_1 (Fig. 4 i 5) przyrządu dzwonkowego K (Fig. 4 i 5) sprawiają, że dzwonek K_2 (Fig. 4 i 5) wydaje dźwięk.

W skrzyni przyrządu przy q (Fig. 1) jest kilka wywierconych otworów, ułatwiających obserwowanie sygnału dzwonkowego.

Dla zapobieżenia, aby przez te wywiercone otwory nie usiłowano dostać się do bębnow mierniczych, przytwierdzona jest do wewnętrznej ściany skrzyni przyrządu osłona blaszana, sięgająca aż do wewnętrznego wydrążenia dzwonka.

c) Tarcza sygnałowa.

O spoczynku bębna mierniczego głównego uwiadamia nie tylko sygnał dzwonkowy wyraźnie słyszeć się dający, lecz nadto jeszcze tarcza sygnałowa P (Fig. 1, 3 i 15).

W tym celu po za rynną t (Fig. 15) umieszczona skrzyneczka, za pomocą otworu m (Fig. 15) z tą rynną komunikująca, w której znajduje się pływak, opatrzonej od dołu próżną kulą l (Fig. 15), od góry zaś białoczerwonym blatem (tarczą sygnałową) P (Fig. 1, 3, 15).

Jak tylko bęben mierniczy główny stanie, a w skutek tego wyskok wejdzie do rynny t , napełni się także skrzyneczka wyskokiem, pływak z tarczą sygnałową podniesie się w górę i położenie to będzie dopóty zajmował, dopóki skrzyneczka będzie napełniona płynem.

Do przyrządu dodaje się smoczek, którym się skrzyneczkę wypróżnia.

5. Szczególne przyrządy bezpieczeństwa.

a) Zabezpieczenie otworu odpływowego skrzyni przyrządu.

Ażeby ułatwić przekonywanie się, czy przez otwór odpływowej skrzyni przyrządu, nie wywierano od zewnątrz wpływu na działanie bębna mierniczego, zaprowadzono takie urządzenie, że wyskok nie wchodzi bezpośrednio z niecułek odpływowych E i E_2 (Fig. 3) do rury odpływowej, lecz przez rury d i d_1 do nasaczynia (przedkomórki) F (Fig. 3 i 18) i dopiero z niego do rury odpływowej.

Gdyby np. próbowano świdrować przy otworze odpływowym dla wpłynięcia na działanie bębna, musiano by najprzód prześwidrować ściany przedkomórki a według okoliczności także ściany niecułek odpływowych a w takim razie wyskok dostałby się częściowo zrobionymi tak otworami przez przedziurawione dno skrzyni na płytę podstawową a stąd spłynąłby po podstawie.

Gdyby zatamowano odpływ wyskoku rurą odpływową, przepełniłaby się przedkomórka F (Fig. 3 i 18) i wyskok spłynąłby podobnie przez dno skrzyni po podstawie.

b) Środki do zapobieżenia spiętrzaniu się wyskoku w skrzyni przyrządu.

Do przekonywania się, czy nie usiłowano przeszkodzić odpływowi spiętrzonego wyskoku z samejże skrzyni przyrządu, dla przerwania tym sposobem dzia-

łania bębna mierniczego głównego lub zasobowego, albo obu bębnow, umieszczone jest pomiędzy obu bębnami na ścianie zewnętrznej niecułki bębna mierniczego głównego E , naczynie podwójne wyjmować się dające p (Fig. 3 i 15) z 2 przegrodami, z których górną h napełnia się wyskokiem a dolną n (Fig. 3) opatrzona jest otworem z boku umieszczonym.

W razie spiętrzenia się wyskoku w skrzyni wyskokomierza, przegroda ta napełni się wyskokiem.

c) Termometr maksymalny i kule topiące się w rozmaitych stopniach gorąca.

Aby można poznać, czy wyskok, który w skutek wzmiankowanego właśnie (l. 5 lit. b) spiętrzenia się, dostał się do dolnej przegrody naczynia p a względnie ten, który napełniał górną przegrodę h , nie został usunięty przez podwyższenie temperatury, np. za pomocą wprowadzenia pary i wywołane tym sposobem parowanie, umieszczony jest na przedniej ścianie skrzyni przyrządu w zamkniętem puzdrze termometr maksymalny Reaumura o_1 (Fig. 1 i 16), który łatwo wyjąć się daje, za rozsunieniem szpag przytrzymujących kulę rtęciową termometru.

Obok termometru maksymalnego w tem samym puzdrze leży rurka szklana o (Fig. 1 i 16) zawierająca pięć kul, czerwoną, białą, zieloną, czarną i żółtą, potrzebujących do stopienia się rozmaitych stopni gorąca, mianowicie czerwona około 40° R., biała około 50° R., zielona około 60° R., czarna około 70° R. a żółta około 80° R.

W jakim stopniu gorąca topi się każda z tych kul, podane jest na rurce szklanej.

Podwyższenie temperatury w wyskokomierzu zdradza więc termometr maksymalny a oprócz tego jeszcze stopienie się za każdym razem kul, usiłowanie zaś odparowania płynu wyskokowego zdradza następujące jednocześnie ułożenie się wyskoku, napełniającego górną przegrodę h naczynia wstawionego p (l. 5 lit. b).

d) Przyrząd do stwierdzenia spoczynku bębna zasobowego.

Gdyby nietylko bęben mierniczy główny, lecz także bęben zasobowy w skutek jakiegokolwiek przeszkody stanął, natenczas skrzyneczka r (Fig. 3 i 15) umieszczona pomiędzy obu bębnami na zewnętrznej stronie niecułek odpływowych E_2 (Fig. 3 i 15) napełni się za pomocą małej rury kolankowej wyskokiem spływającym z bębna mierniczego zasobowego a pływak s (Fig. 3 i 15) w tem naczyniu umieszczony, będzie zajmował wyższe położenie dopóty, dopóki rzeczzone naczynie nie zostanie wypróżnione.

Kierownica tego pływaka widzialna jest tylko wewnątrz wyskokomierza i to tylko wtedy, gdy się pływak podniesie.

e) Plombowania.

Do urzędowego zamknięcia skrzyni przyrządu potrzebne jest tylko zamknięcie za pomocą pary prętów a i a_1 wzmiankowane już pod A_1 .

Szruba krezowa przy rurze przypyływowej i szruba holenderska przy rurze odpływowej zabezpieczone już są dostatecznie cylindrem cynkowym a względnie rurą zwierzchnią rury, łączącej przyrząd do pędzenia z wyskokomierzem.

B. Przepis

używania wyskokomierza A. M. Beschornera w Wiedniu w gorzelni opłacającej podatek podług wyrobu.

I. Wyskokomierz zgodny z opisem A, gdy ma być ustawiony w gorzelni opłacającej podatek podług wyrobu, powinien być do tego celu uwierzytelniony przez jeden z c. k. urzędów miar i wag w Wiedniu, Bernie, Pradze i Lwowie i opatrzony świadectwem uwierzytelnienia, tudzież znakiem urzędu miar i wag.

Nadto zamknięcia, które urząd miar i wag położył na zamku skrzyni, powinny być nienaruszone.

Także dalsze używanie wyskokomierza A. M. Beschornera w Wiedniu już ustawionego, do opodatkowania podług wyrobu, zależy od tego, aby zawsze był pod zamknięciem urzędowym, wyjąwszy czas, w ciągu którego odbywały się dochodzenia urzędowe.

II. Wyskokomierz do opodatkowania gorzelni podług wyrobu ustawiony być powinien pod dozorem dwóch wykonawców Władzy skarbowej w obecności przedsiębiorcy gorzelni lub jego zastępcy.

Zanim się ustawianie zacznie, wykonawcy Władzy skarbowej zbadać mają, czy warunki w ustępie I wzmiankowane są dopełnione.

Jeżeli w tym względzie nie zachodzi żadna wątpliwość, wykonawcy skarbowi, odjąwszy zamknięcia urzędowe, mają przyrząd otworzyć i usunąwszy środki, które wewnątrz podczas przewozu ubezpieczały, zbadać, czy która z części wewnętrznych nie uszkodziła się podczas przewozu.

W szczególności trzeba obadwa bębny obracać w kierunkach w opisie wzmiankowanych, dla przekonania się, czy się łatwo poruszają.

Termometr maksymalny trzeba ostrożnie wyjąć i poddać próbie polegającej na włożeniu go poziomo w wodę wrzącą, wyjęciu po dwóch minutach i zostawieniu w położeniu poziomem póki nie ochłódnie.

Powinien on okazywać 76 do 84° Reaumura i to statecznie przez trzy minuty.

Następnie za pomocą kilku wstrząśnień sprowadzić należy kolumnę rtęciową w najniższe miejsce i próbę powtórzyć.

Gdy wyskokomierz z jakiegokolwiek przyczyny nie znajduje się już pod zamknięciem urzędowym, wykonawca Władzy skarbowej, któremu poruczona jest kontrola stanowcza, winien odjąć i osobno zachowywać plombę urzędu miar i wag, którą termometr maksymalny był opatrzony. Jeżeli powyższe badanie termometru maksymalnego nie nasunie żadnej wątpliwości, trzeba ułożyć go napowrót poziomo, zwracając kulkę rtęciową na lewo.

Następnie trzy bańki nad łożami osi obu bębnow trzeba napełnić świeżą oliwą, której gorzelnia ma dostarczyć, położyć na nich osłony, napełnić wyskokiem górną przegrodę naczynia wstawionego *p* do stwierdzenia spiętrzenia w skrzyni przyrządu, a wreszcie zamknąć skrzynię przyrządu i położyć na niej zamknięcie urzędowe.

III. Do ustawienia wyskokomierza przystąpić wolno tylko wtedy, gdy poprzedzające badanie nie zasługującego na zarzut nie wykryło.

Ustanawiając przyrząd, trzymać się należy ściśle przepisów §. 61, III l. 2 ustawy z dnia 19 maja 1884 o opodatkowaniu gorzałki i przepisu rozporządzenia wykonawczego do tejże ustawy.

Płyta podstawowa, łącząca wyskokomierz z podstawą, z cegieł wymurowaną, zrobiona być musi z lanego żelaza i mieć nóżkę wydrążoną z kotwicą i powinna być tak wmurowana, ażeby umieszczony na niej znak w kształcie gwiazdy wskazujący przednią stronę przyrządu, to jest tę, po której leży rura odpływowa, był umieszczony od przodu.

Płytę podstawową widzieć można na dołączonej rycinie Fig. 1, równie jak utwierdzenie onejże w podstawie.

Wyskokomierz, stojący na płycie podstawowej trzeba do niej przyszrubować. Do tego celu znajdować się muszą w czterech rogach tejże płyty otwory opatrzone krokiem szrubowym, które odpowiadają otworom w dnie skrzyni przyrządu przeznaczonym na włożenie szrub utwierdzających.

Szruby te przykręcić trzeba mocno i zabezpieczyć je od nieupoważnionego zwolnienia żelaznemi pręcikami, opatrzonemi na jednym końcu główką a na drugim końcu uszkiem, przetykając taki pręcik przez każde dwie przewiercone głowy szrub i kładąc plombę urzędową na końcu jego opatrzonym w uszko.

IV. Wyskokomierz łączy się z oziębialnikiem przyrządu do pędzenia tym sposobem, że rurę łączącą (§. 67 l. 7 ustawy o opodatkowaniu gorzałki) spaja się z jednej strony ze stągiewką alkoholometru za pomocą krezy do przyrządu przydanej, z drugiej strony z oziębialnikiem za pomocą drugiej krezy, szrubami, których głowy przewiercone są do oplombowania.

Rurę łączącą osłonić należy rurą zwierzchnią, o czem traktuje §. 61 III l. 7, ustawy o opodatkowaniu gorzałki i §. 16 przepisu wykonawczego do tejże.

Rurę odpływową, przez którą wyskok z przyrządu dalej odchodzi, łączy się z przyrządem za pomocą mutry holenderskiej do przyrządu przydanej.

V. Cylinder cynkowy, którego wymaga §. 61, III, l. 1 ustawy o opodatkowaniu gorzałki, ma być zewnątrz całkiem gładki i nie polakierowany, wewnątrz zaś białą farbą olejną powleczoney i powinien się składać w wyskokomierzu A. M. Beschornera

1. z płaszcza i
2. z pokrywy, która go od góry zamyka.

Do 1. Płaszcz składa się z dwóch części, z których jedna osłania ścianę przednią i dwie ściany boczne skrzyni przyrządu, druga zaś ścianę tylną skrzyni przyrządu.

Część tylna opatrzona jest po obu stronach zakładką, która obejmuje obie przylegające ściany boczne przedniej części.

Tak na tylnej części jak i na obu ścianach bocznych płaszcz są ku wewnątrz uszka do włożenia pręcika metalowego, co służy do połączenia obu części płaszcza.

Przednia część płaszcza musi mieć wycięcie do odczytywania oznaczeń termometru maksymalnego i do obserwowania kul topliwych, tudzież wycięcie na rurę odpływową wyskokomierza.

Pierwsze wycięcie opatrzone być powinno drzwiczkami tak urządzone, ażeby zamknięcie urzędowe można na nich położyć a część drugiego wycięcia,

rurą odpływową nie wypełniona, powinna dawać się zamykać blachą ochraniającą, zdatną do położenia na niej zamknięcia urzędowego.

Na tej blasze ochraniającej znajdują się do tego celu dwa uszka, którym odpowiadają dwa uszka cylindra cynkowego. Przez obie pary uszek przetyka się pręć metalowy, urządzony do położenia na nim zamknięcia urzędowego.

Nadto na przedniej części płaszcza, a mianowicie przed tem miejscem skrzyni przyrządu, gdzie jest umieszczony dzwonek, znajduje się otwór kratą opatrzone, ułatwiający obserwowanie sygnału dzwonkowego.

W obu ścianach bocznych przedniej części płaszcza muszą być wycięcia do odczytywania oznaczeń obu liczydeł, których krawędzie, wewnątrz zagięte, winny przylegać mocno do płyty mosiężnej obu liczydeł a które mogą być tylko tak wielkie, jak to jest potrzebne do odczytywania cyfr.

Wycięcie prowadzące do liczydła bębna rezerwowego powinno być opatrzone drzwiczkami, na którychby można położyć zamknięcie urzędowe.

Dolne brzegi cylindra cynkowego przystosowane są do płyty podstawowej a do stałego połączenia z nią mają po obu ścianach bocznych przewiercone wysoki, którym odpowiadają wysoki płyty podstawowej, również przewiercone.

Do tego służą jeszcze sworznie, które wtyka się w otwory wyskoków a urządzone tak, aby można położyć na nich zamknięcie urzędowe.

Do 2. Pokrywka cylindra cynkowego powinna mieć kapę odpowiednią kształtowi stągiewki alkoholometru z wycięciem służącym do obserwowania alkoholometru i tarczy sygnałowej, tudzież nad podziurkowaną częścią stągiewki alkoholometru otwór osłonięty blachą i zamykać powinna obie części płaszcza jak wieko pudełka.

Celem zabezpieczenia płyty szklanej przed stągiewką alkoholometru przewidziane wycięcie pokrywki opatrzone jest drzwiczkami z kratą.

Tak cztery górne rogi płaszcza jak i cztery rogi pokrywki winny być opatrzone uszkami sobie odpowiadającymi, do położenia na nich zamknięcia urzędowego.

VI. Jak tylko wyskokomierz zostanie ustawiony w sposób, w ustępach powyższych przepisany, zapisuje się stan liczydeł bębna mierniczego głównego i zasobowego, tudzież stanu ciepłomierza maksymalnego, kładzie się zamknięcie urzędowe na cylindrze cynkowym i z tego co uczyniono spisuje się protokół, który ma także podpisać przedsiębiorca gorzelni lub jego zastępca.

VII. W celu oznaczenia, ile płynu wyskokowego pędzonego przepłynęło przez wyskokomierz, postępuje się w sposób następujący:

1. Najprzód bada się dokładnie, czy zamknięcia urzędowe na przyrządzie do pędzenia, oziębialniku, rurze zwierzchniej, osłaniającej rurę łączącą oziębialnik z wyskokomierzem, na cylindrze cynkowym tego ostatniego itd. są nienaruszone i czy cel ich nie został udaremniony.

Wszystko, coby było do zarzucenia, będzie urzędownie stwierdzone.

2. Następnie ogląda się dokładnie podstawę, tudzież przestrzeń na około tejże i bada, czy niema śladów wyskoku, który płynął po podstawie.

Gdyby coś takiego spostrzeżono, trzeba to niezwłocznie stwierdzić, zawezwawszy pomocy urzędowej.

3. Następnie wstrzymuje się na czas krótki ruch przyrządu do pędzenia, zapisuje się w rejestrze gorzelnianym to, co wskazuje liczydło głównego bębna

mierniczego i odejmuje się tak cylinder cynkowy od wyskokomierza, jak i rurę zwierzchnią od rury łączącej. Ściany wewnętrzne cylindra cynkowego, jakoteż ściany zewnętrzne skrzyni przyrządu i jego połączenie z podstawą, tudzież części wewnętrzne rury zwierzchniej i części zewnętrzne rury łączącej obejrzyć należy z równą starannością i stwierdzić urzędownie wady, jeśli je zostanie.

Również odczytuje się urzędownie stan liczydła bębna mierniczego zasobowego i termometru maksymalnego i porównywa z ostatnimi zapiskami w rejestrze. Nadto bada się, czy jedna lub kilka kul w rurze szklanej obok termometru maksymalnego nie stopiły się i czy tarcza sygnałowa, oznajmująca o spoczynku bębna mierniczego głównego jest widzialna przez szkło stągiewki alkoholometru.

Gdyby w tej mierze miano co do zarzucenia, trzeba spisać wywód.

Podobnie postąpi się wtedy, gdy się okaże różnica między stanem liczydła bębna mierniczego zasobowego a ostatnim zapisaniem.

4. Teraz wkłada się w rurę zwierzchnią napowrót na rurę łączącą i jeżeli chodzi tylko o prostą kontrolę, tak płaszcz jak i pokrywkę cylindra cynkowego napowrót na skrzynię przyrządu a na rurę zwierzchniej i cylindrze cynkowym, jakoteż na drzwiczkach tego ostatniego, kładzie się zamknięcie urzędowe.

5. Kontrola zwyczajna kończy się na czynności urzędowej, wzmiankowanej w powyższym ustępie.

Zresztą przy kontroli zwyczajnej można zaniechać odejmowania cylindra cynkowego i rury zwierzchniej, jeżeli stosunki ruchu gorzelni lub inne okoliczności nie dają powodu do ściślejszego badania.

6. Całkowity wynik kontroli zwyczajnej zapisuje się w rejestrze gorzelnianym.

7. Przy kontroli stanowej wykonywa się najprzód czynności wzmiankowane pod 1 aż do 3 włącznie.

Dalsze postępowanie obejmuje odjęcie pokrywy skrzyni przyrządu, której część wewnętrzna dostępna jest tylko dla kontroli stanowej i obejrzenie wewnętrznych części przyrządu, mianowicie środków do stwierdzenia spoczynku bębnow miernicznych głównego i zasobowego, jakoteż środka do zabezpieczenia przeciw spiętrzaniu się wysokoku w skrzyni przyrządu.

Jeżeli się okaże różnica pomiędzy oznaczeniem liczydła bębna mierniczego zasobowego a ostatnim zapisaniem, albo jeżeli tarcza sygnałowa daje się widzieć przez szkło stągiewki alkoholometru a od czasu ostatniej rewizji gorzelnia nie uczyniła doniesienia lub taka przerwa w działaniu bębna mierniczego głównego nie była zarzucona, albo jeżeli z oznaczenia zegarowego liczydła zasobowego okaże się, że doniesienia o przerwie nie uczyniono w czasie właściwym, albo jeżeli dolna przegroda naczynia wstawionego *p* jest napełniona płynem wysokowym albo z górnej przegrody tegoż wyskok, którym była napełniona, zniknął a termometr maksymalny silnie wzburzony, jakoteż jedna lub kilka kulek w rurce o stopiły się, uczynić należy zarzut defraudacyi. Spisawszy istotę czynu, trzeba dolną przegrodę naczynia wstawionego *p* całkiem wypróżnić, górną zaś jego przegrodę napełnić świeżym wyskokiem.

Należy się także przekonać, czy pływak *s* nie oznajmuje spoczynku bębna mierniczego zasobowego.

Gdyby skrzyneczki, w których poruszają się pływaki przeznaczone do uwiadomiania o spoczynku bębnow miernicznych głównego i zasobowego były napeł-

nione płynem wysokowym pędzonym, należy je wypróżnić za pomocą smoczka do wysokomierza przydanego.

Według okoliczności trzeba za pomocą wstrząśnień sprowadzić sztyft stalowy termometru maksymalnego w najniższe położenie.

Zamiast termometru, który stanie się niezdadnym do użytku, wykonawca kontroli stanowej osadzić może termometr sprawdzony opłombowany. Gdyby jedna lub kilka kul stopiły się, trzeba rurkę z temi kulkami wyjąć i wziąć pod zamknięcie urzędowe.

Wykonawca kontroli stanowej może także osadzić nową wypróbowaną i opłombowaną rurkę szklaną z kulkami topliwymi.

Wewnętrzne części wysokomierza o tyle tylko oglądać należy, o ile to da się uczynić bez odłączania i wyjmowania tych części.

Gdyby się znalazły wady, trzeba je urzędownie stwierdzić a gdyby psuły dokładność oznaczeń wysokomierza, zabronić należy używania tegoż do opodatkowania podług wyrobu.

Gdyby sito stągiewki alkoholometru było zatkane, wykonawca Władzy skarbowej sam je oczyści i bańki na oliwę, umieszczone nad łożami osi obu bębnow mierniczych, napełni odpowiednią oliwą, której dostarczyć ma przedsiębiorca gorzelni.

Gdy w taki sposób zadanie kontroli stanowej co do wysokomierza będzie spełnione, wziąć należy napowrót pod zamknięcie urzędowe pokrywę skrzyni przyrządu, cylinder cynkowy z pokrywką, jakoteż drzwiczki cylindra cynkowego.

8. Ogólny wynik kontroli stanowej zapisać trzeba w rejestrze gorzelnianym.

VIII. Przynajmniej raz w ciągu każdej kampanii, dwóch wykonawców Władzy skarbowej, mianowicie wykonawca kontroli stanowej i powiatowy kierownik kontroli skontrolować mają w gorzelni oznaczenia ilości na wysokomierz, mierząc wyskok z niego wypływający i porównywając tę ilość zmierzoną z ilością oznaczoną wysokomierzem.

Z tą kontrolą łączy się także próba, czy przyrządy, które mają zapowiadać przerwę w działaniu bębna mierniczego głównego, tudzież bębna mierniczego zasobowego, a względnie o niej przekonywać, są jeszcze skuteczne, czy więc, gdy podczas przypływu wyskoku zatrzyma się bęben mierniczy główny, porusza się bęben zasobowy z dzwonkiem, czy pływak z tarczą sygnałową podnosi się w górę i czy w takim razie, gdy się zatrzyma także bęben mierniczy zasobowy, porusza się przyrząd do stwierdzenia tego służący.

Rozumie się samo przez się, że po zrobieniu tej próby skrzyneczki, w których mieszczą się oba pływaki, trzeba napowrót wypróżnić.

Małą ilość wyskoku, która podczas próby nie zmierzona przez wysokomierz przepłynie, oznacza się, o ile tylko bęben mierniczy główny był zatrzymany w biegu, podług wskazówki liczydła bębna mierniczego zasobowego a o ile i ten był w biegu zatrzymany, ocenia się ją tylko, zapisuje w rejestrze gorzelnianym i przy obliczaniu miesięcznem podatku od gorzałki, dolicza do ilości oznaczonej za pomocą wysokomierza.

IX. Gdyby przyrząd do pędzenia, ustawiony w gorzelni podlegającej opodatkowaniu podług wyrobu, dostarczał średnio więcej niż 10 litrów wyskoku na minutę, przedsiębiorca gorzelni winien postarać się albo o dwa sprawdzone wysokomierze do chyżości przypływu po 1 aż do 15 litrów na minutę, albo o

sprawdzony wyskokomierz do chyżości przyływu po więcej niż 15 litrów na minutę.

Gdy dwa wyskokomierze mają być zastosowane do jednego przyrządu do pędzenia a względnie do jego oziębialnika, wyskokomierze te winny być połączone z oziębialnikiem w taki sposób, aby rozdzielanie się wyskoku, wychodzącego z oziębialnika na dwa wyskokomierze, odbywało się w skrzyni powietrznej, według przepisu wykonawczego do ustawy o opodatkowaniu gorzałki, dozwoleonej, której dać trzeba odpowiednio większe rozmiary.

Przy ustawianiu obu wyskokomierzy i łączeniu ich z oziębialnikiem, trzeba mieć wzgląd zwłaszcza na to, aby wyskok odpływał jednostajnie ze skrzyni powietrznej do obudwu wyskokomierzy, a czy się tak dzieje, o tem czynnik skarbowy przekonywać się powinien podczas rewizyi w gorzelni, jakoteż podczas obliczenia miesięcznego.

Fig. 1.

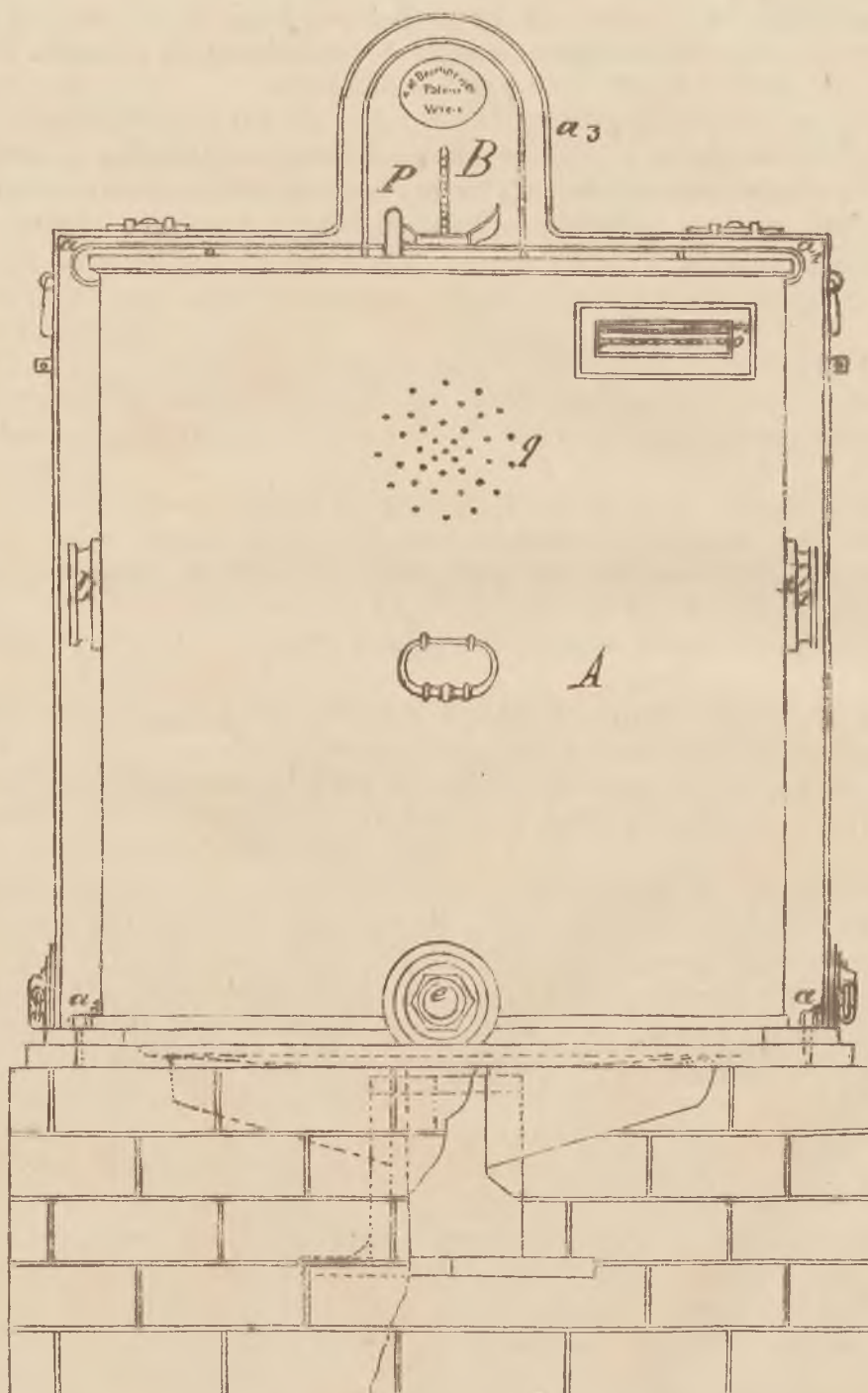

Fig. 2.

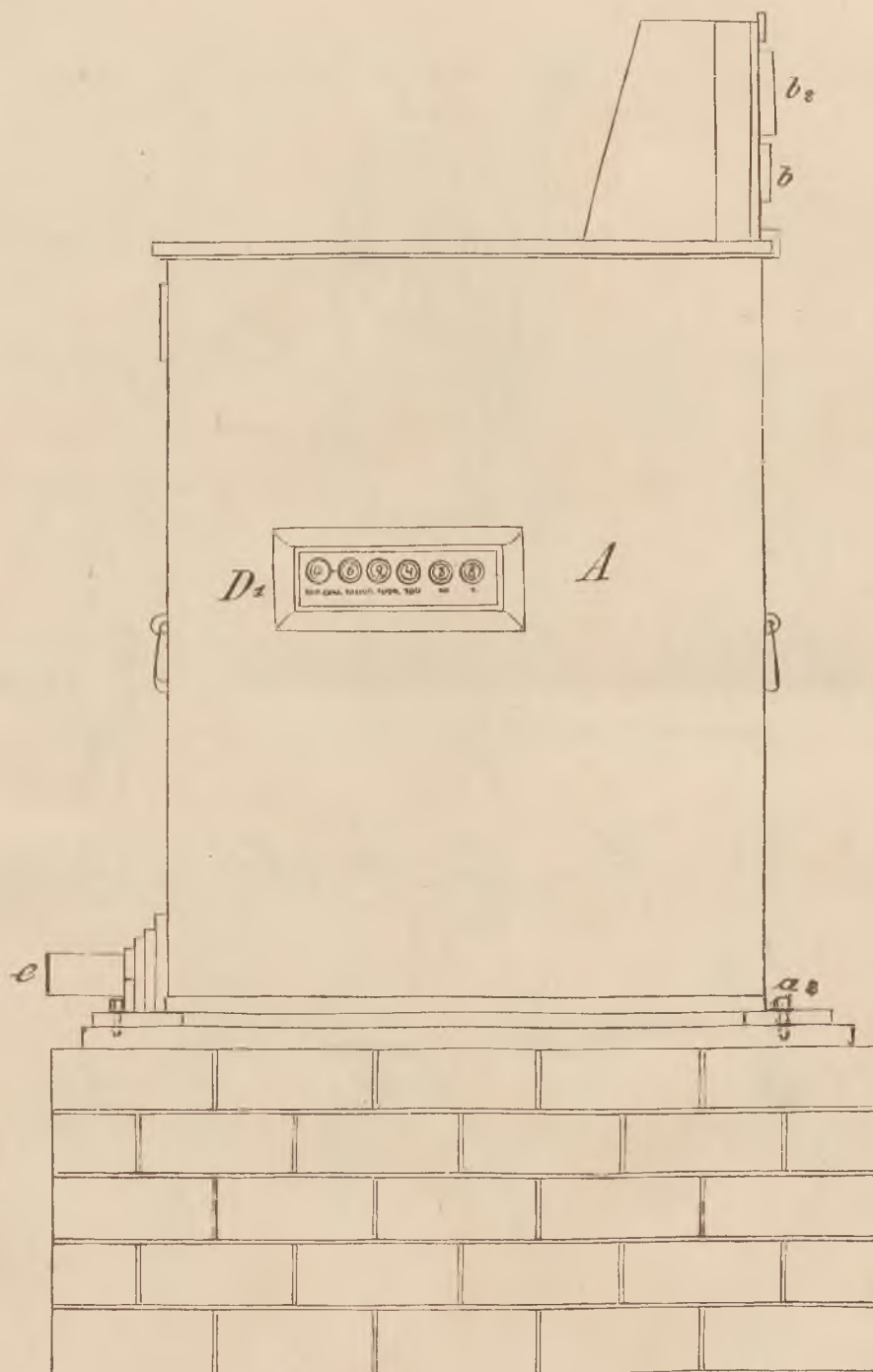

Fig. 3.

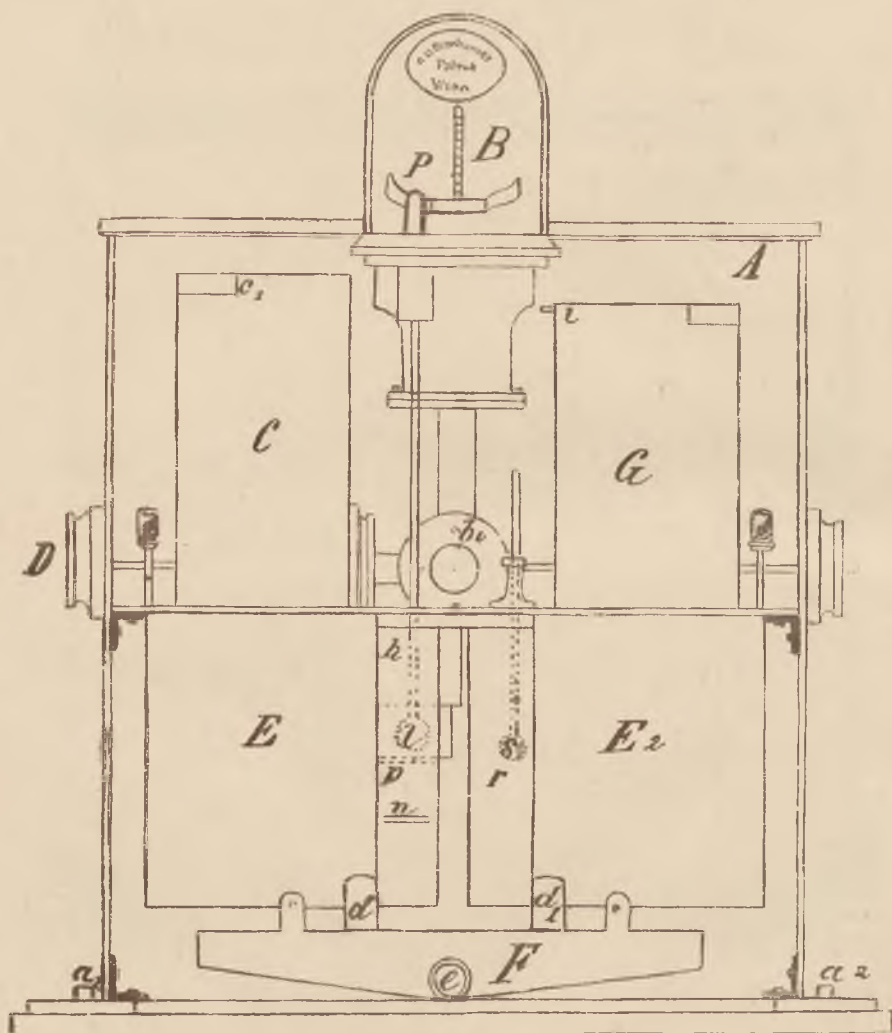

Fig. 5.

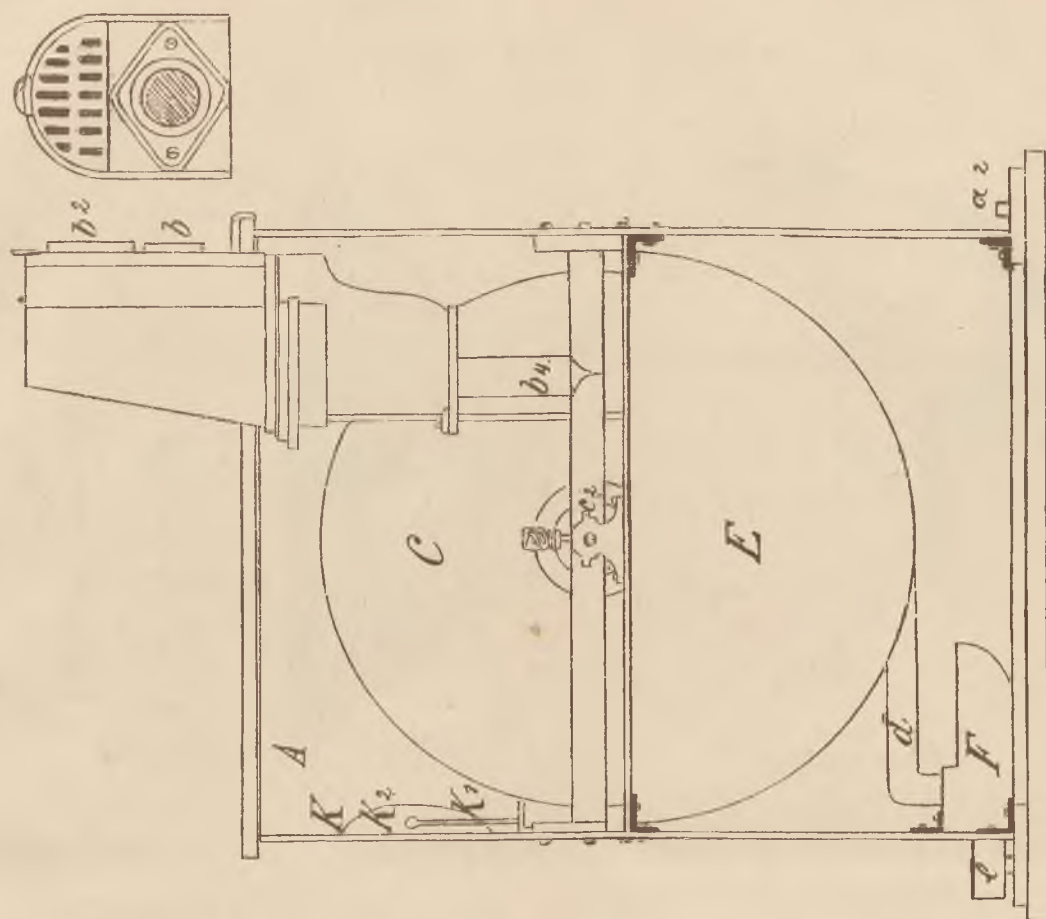

Fig. 4

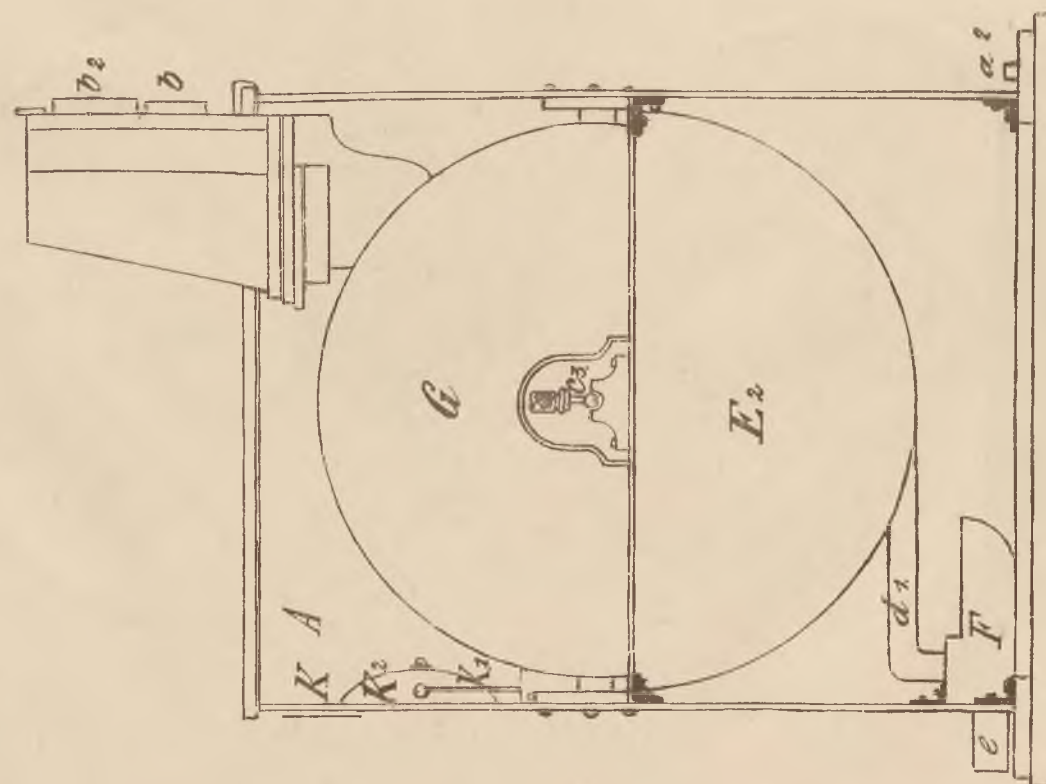

Fig. 12.

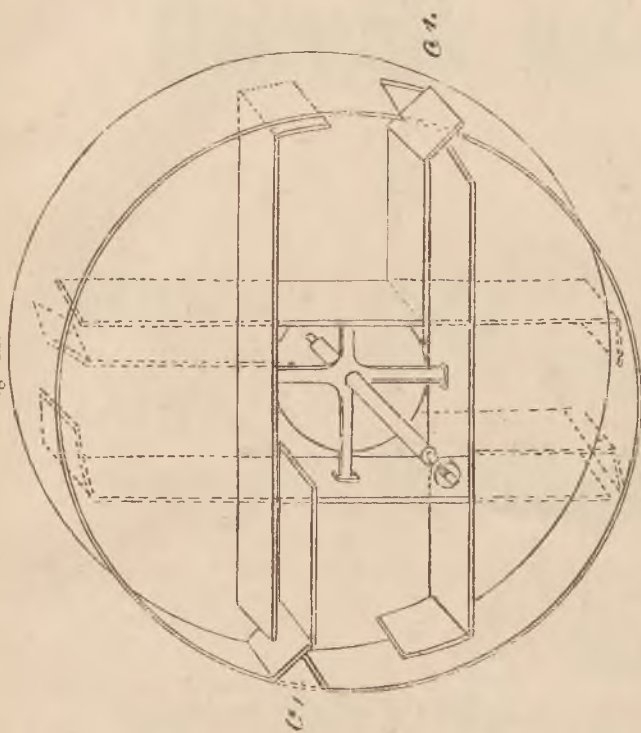

Fig. 8.

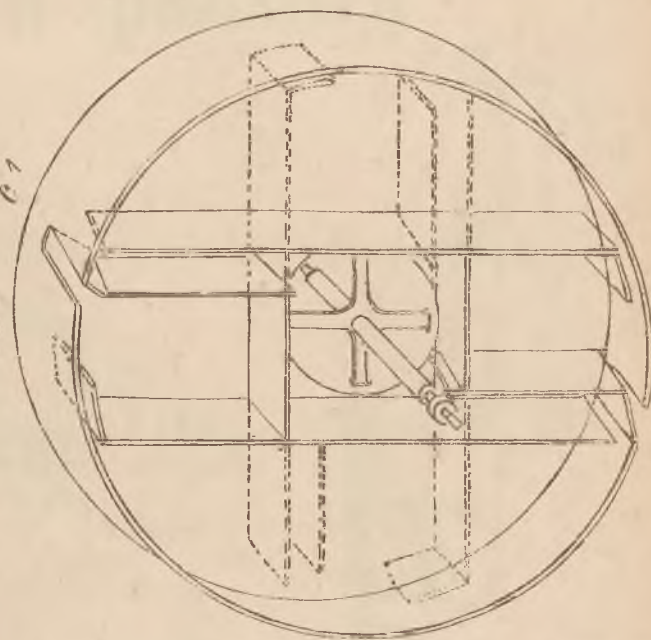

Fig. 9.

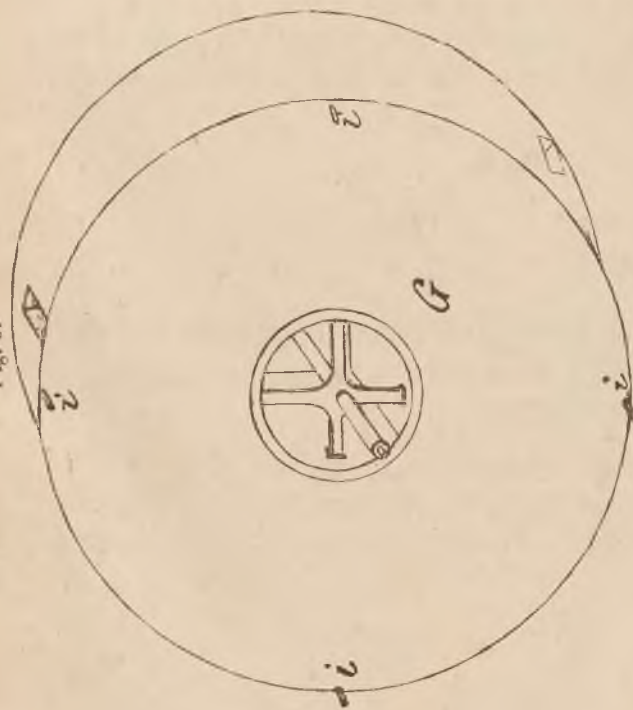

Fig. 13.

Fig. 15.

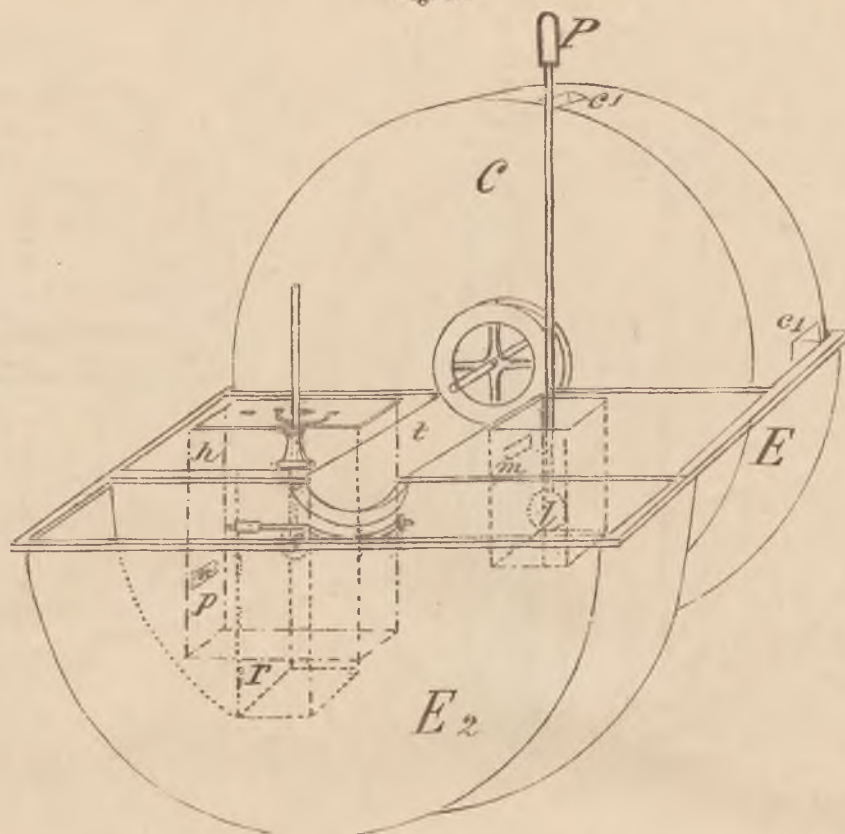

Fig. 14.

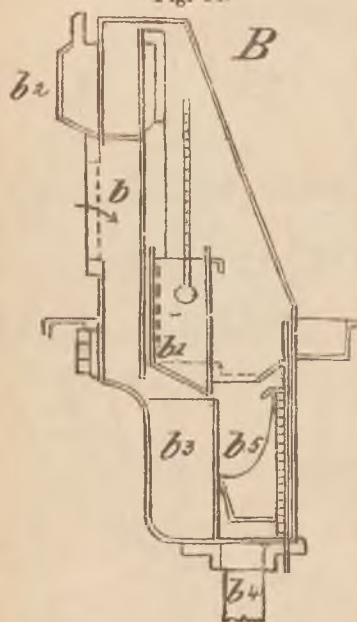

Fig. 16.

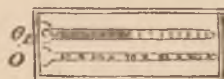
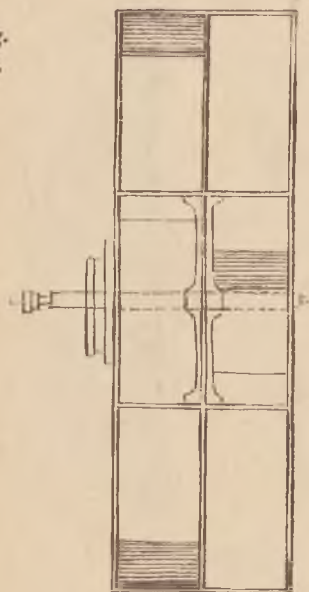
Fig.
17.

Fig. 18.

